



Babavoeding – Die heel eerste spyskaart

Die bekendstelling aan aanvullende kosse (*vaste kosse en ander vloeistowwe as bors- of formulemelk*) is 'n belangrike mylpaal in jou baba se lewe. Ons weet nou dat die heel eerste spyskaart 'n lewenslange uitwerking het. Oor jare en kultuurgrense heen beveel verskillende mense verskillende voeding vir babas in hul eerste lewensjaar aan. Met hierdie nuttige pamflet wil ons jou help deur jou die jongste wetenskaplike aanbevelings oor 'n gesonde aanvullende diet vir jou baba te bied. Daar word aanbeveel dat ma's hul babas verkiekslik op ses maande begin speen, terwyl borsvoeding vir twee jaar moet voortduur.



Wat beteken dit om jou baba te speen?

Wanneer babas gespeen word, gaan hulle geleidelik oor na 'n volledige volwasse diet. Jou baba se bekendstelling aan kossoorte gedurende hierdie oorgang gebeur **saam met** bors- of formulemelkvoeding en is **nie** veronderstel om dit te vervang nie. Daarom word dit aanvullende kos genoem. Teen jou baba se eerste verjaardag behoort hy/sy reeds aan 'n verskeidenheid kossoorte gewoon te wees.

Wenke en aanbevelings

- Dit is baie belangrik om te verseker dat aanvullende kosse higiënies voorberei en geberg word.
- Aanvullende kosse moet ook een-een aan jou baba bekend gestel word sodat jy enige kosallergieë en -intoleransie kan bepaal.
- Begin met graankos, pap met borsmelk, en groente- of vrugtepuree, en stel daarna 'n gemengde diet in fyn gemaakte vorm op die proef.
- Bekendstelling aan groente voor vrugte kan 'n groter liefde vir groente by jou baba kweek.
- Gee jou baba 'n verskeidenheid donkergrondblaargroente, heldergeel groente en kleurryke vrugte om te eet.
- Teen die ouderdom van ses maande kan jy jou baba suwer vrugtesap begin gee (*verdun en beperk tot 115-170 ml per dag*).
- Jou baba het steeds 600 ml bors- of formulemelk per dag nodig. Beesmelk is 'n swak ysterbron en moenie voor eenjarige ouderdom ál wees wat jou baba drink nie.
- Klein hoeveelhede beesmelk en jogurt kan by aanvulende kosse bygevoeg word.
- It is nie nodig om tot op 'n sekere ouderdom vis, eiers en beesmelk wat in kosse en kosbereiding gebruik word, of kaas, jogurt, koring en ander graankosse met gluten te vermy nie. Onlangse navorsing het bevind dat dit nie jou baba teen allergieë beskerm om hierdie kosse te vermy nie – slegs borsmelk kan dit doen.

- Moenie kossoorte onnodig uitsluit nie. Vra jou dokter om jou baba vir allergieë te toets om die uitsluiting van voedselgroepe te beperk. Moet liewer nie sonder professionele hulp en advies voedselkeuses by jong kinders beperk nie.

- Dit is belangrik dat jou baba 'n voorliefde vir gesonde kos ontwikkel.

- Soms moet 'n mens nuwe kossoorte 'n paar keer vir jou baba aanbied (*tot 8-10 keer*) voordat die kleinding dit sal eet. Moenie moed opgee nie en maak seker dat jy jou baba 'n wye verskeidenheid vrugte en groente aanbied.

- Moenie jou baba dwing om te eet of te veel kos voer nie.
- Maaltye moet min geraffineerde suiker, vet en versadigde vette bevat.

- Net wanneer dit werklik nodig is, kan jy 'n knippie sout byvoeg wanneer jy kos voorberei. Vermy geprosesseerde vleis (*soos polonie en boeliebief*) en soet kosse. As jy baie sout en soet kosse aanbied, sal jou baba die smake leer ken en daarvan begin hou.

- Blikkiesvis of omega 3-verrykte melk of eiers is 'n uitstekende bron van omega 3-vetsure, wat belangrik is vir breinontwikkeling. Sluit dit twee tot drie keer per week by jou baba se diet in.

- Eiers (*die geel én die wit*) is 'n bekostigbare, gesonde proteinryke kos, wat belangrike voedingstowwe vir breinontwikkeling bevat.

- Babas het nie enige vitamien- of mineraalaanvullings nodig indien hulle gesond is, en 'n verskeidenheid kossoorte eet, terselfdertyd geborsvoed word, formulemelk kry en/of verrykte babapap eet nie.

- Babakosprodukte wat in die winkels te kry is, is nie beter as enige tuisgemaakte maaltye nie. Hierdie produkte behoort bloot as alternatief en vir geriefsdoleindees (*soos wanneer jy reis*) gebruik te word.



Hoeveel kos het 'n baba nodig?

6 tot 8 maande: Begin met twee tot vier maaltye per dag.

9 tot 11 maande: Vermeerder dit na drie tot vier maaltye per dag.

12 tot 24 maande: Drie tot vier maaltye per dag, met bykomende gesonde peuselhappies (*soos 'n stukkie vrug of brood*) een tot twee keer per dag, soos nodig. Peuselhappies is kos wat tussen maaltye geëet kan word en wat kinders gewoonlik self kan eet, en wat gerieflik en maklik is om voor te berei.

Teen die ouderdom van agt maande kan die meeste babas ook 'vingerhappies' eet (*peuselhappies wat hulle sonder ma se hulp kan eet*). Teen 12 maande kan die meeste kinders dieselfde kossoorte as die res van die gesin eet. Vermy kos in 'n vorm waaraan jou baba kan verstik (*soos heel neute, druiwekorrels of rou wortels, hetsy heel of in stukkies*).

Sien tabelle op keersy vir voorbeeld van spyskaarte vir hoofmaaltye wat ongeveer 'n derde of die helfte van babas se vereiste daaglikske aanvullende kosse voorsien. Dit moet daagliks saam met twee ander maaltye gegee word, waarvan een 'n yster- en vitamienverrykte graankos moet wees (*Suid-Afrikaanse mieliemeel is ook verryk*). Die tabelle dui duidelik die verskil in vastheid van die maaltye aan.

Babas 6-8 maande

Patats en vis

Patats, opgekook, sonder skil, verwerk tot puree	60 g
Vars, gaar vis, verwerk tot puree	15 g
Sonneblomolie	2,5 g

Wortels en beesvleis

Gaar wortelpuree	60 g
Stowebeesvleis, verwerk tot puree	15 g
Sonneblomolie	2,5 g

Spinasie en kaas

Kapokaartappels	50 g
Opgekookte, fyngemaakte spinasie	30 g
Witsous	20 g
Fyngerasperde kaas (mozzarella of cheddar)	15 g

Hoender en broccoli

Wit vleis van hoender, gaargemaak en verwerk tot puree	15 g
Broccoli, opgekook en fyngedruk met 'n vurk	30 g
Aartappel of patat, gaar- en fyngemaak	30 g
Gladde volroommaaskaas	10 g
Sonneblomolie	2,5 g

Pampoen en boontjies

Pampoen, opgekook en fyngemaak tot puree	60 g
Droë boontjies of kekerertjies, gekook en fyngedruk met 'n vurk	30 g
Tamatie-en-ui-stowe	15 g
Gaar rys	45 g

Voorgestelde peuselhappies

Vrugtepuree	
Jogurt, glad, vrugtegeur (<i>verkieslik volroom of laevet</i>)	
Geskikte babakos wat in die winkels te kry is	
Babapap	

Indien jy enige kommentaar oor ons reeks verbruikersbrosjures het, tree asseblief in verband met Sarita van Wyk by: Shoprite Checkers Kommunikasiëdepartement, Posbus 215, Brackenfell 7561
www.shoprite.co.za

Babas 9-11 maande

Vis-en-pastagereg met patats

Patats, opgekook, sonder skil	60 g
Visgereg met groente	45 g
Macaroni, gaar	45 g
Sonneblomolie	2,5 g

Herderspastei (met beesvleis) en wortels

Herderspastei (<i>tradisionele resep met maalvleis en kapokaartappels</i>)	60 g
Opgekookte, fyngemaakte wortels	60 g
Sonneblomolie	2,5 g

Broccoli-kaasgebak

Kapokaartappels	60 g
Opgekookte, fyngekapte spinasie	60 g
Witsous	20 g
Gerasperde kaas (mozzarella of cheddar)	15 g

Romerige broccoli en hoender

Wit vleis van hoender, gaargemaak tot sag en sappig, en fyn gesny	30 g
Broccoli, opgekook en fyngedruk met 'n vurk	45 g
Aartappel of patat, geskil, gekook en fyngedruk met 'n vurk	45 g
Gladde volroommaaskaas	10 g
Sonneblomolie	2,5 g

Boontjiegereg

Pampoen, opgekook	60 g
Droë boontjies of kekerertjies, gekook en fyngedruk met 'n vurk	30 g
Tamatie-en-ui-stowe	15 g
Gaar rys	45 g

Voorgestelde peuselhappies

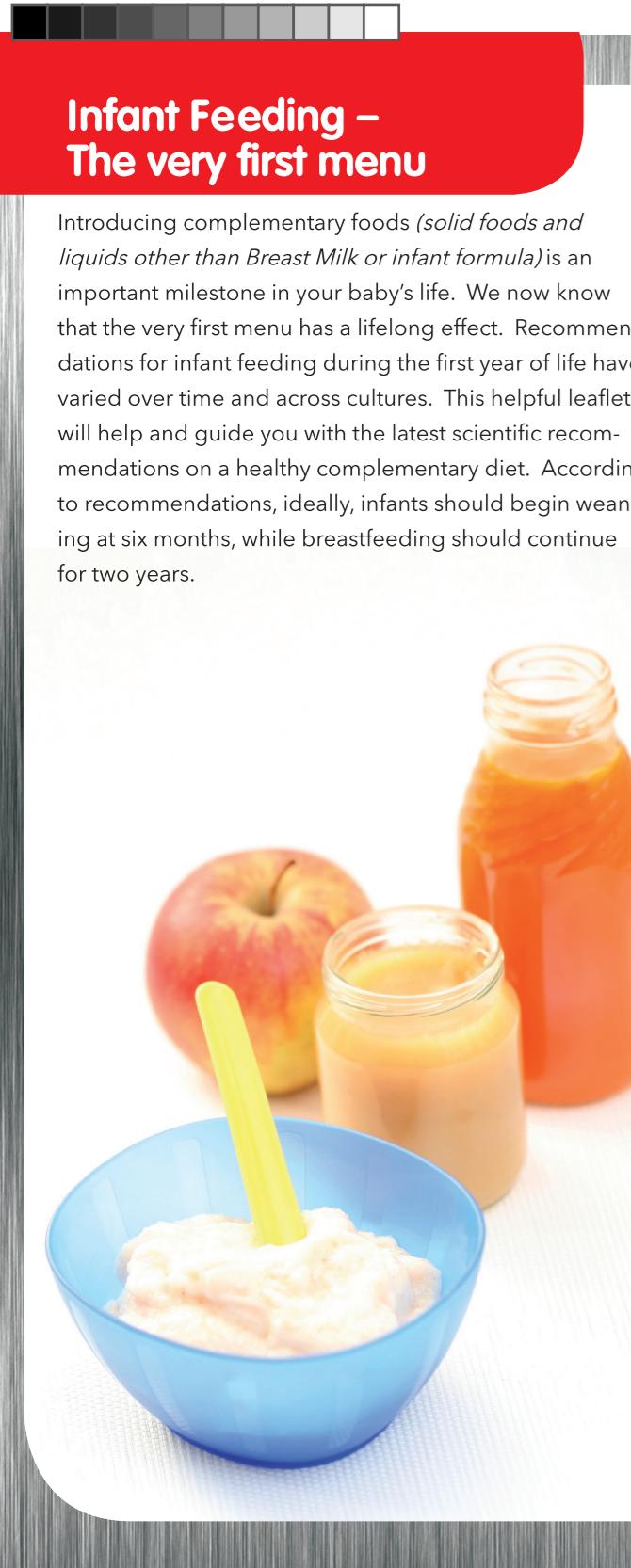
Vrugtepuree	
Jogurt, glad, vrugtegeur (<i>verkieslik volroom of laevet</i>)	
Geskikte babakos wat in die winkels te kry is	
Babapap	

Vir meer inligting oor gesonde lewensstyl, skakel gerus die Nutrition Information Centre Stellenbosch University (Nicus) by 021 933 1408 of stuur 'n e-pos aan nicus@sun.ac.za

- Desember 2013 - chameleongroup.co.za

SHOPRITE
LOWER PRICES YOU CAN TRUST *Always*

2013/11/26 9:36 AM



Infant Feeding – The very first menu

Introducing complementary foods (*solid foods and liquids other than Breast Milk or infant formula*) is an important milestone in your baby's life. We now know that the very first menu has a lifelong effect. Recommendations for infant feeding during the first year of life have varied over time and across cultures. This helpful leaflet will help and guide you with the latest scientific recommendations on a healthy complementary diet. According to recommendations, ideally, infants should begin weaning at six months, while breastfeeding should continue for two years.

What is weaning?

ning is the process of gradually letting your baby
ome accustomed to a full adult diet. The introduction of
ning foods (*also called complementary foods*) is **in addition**
to Breast Milk or infant formula, and **does not** serve as
placement for either. By the end of their first year your
child should be accustomed to eating a variety of foods.

- Do not exclude foods unnecessarily. Test for allergies to avoid restrictions. It is unwise to restrict food choices and without professional help and advice.
- It is important that your baby develops a variety of foods.

give up and ensure that you continue to work towards your goals.

- Avoid force feeding and overfeeding.
 - Meals should be low in refined sugar and fat.
 - Only add a pinch of salt when you feel it is necessary. Avoid processed meats (bacon, ham, bully beef) and sweet food. If you include these foods, your baby will develop a taste for them.
 - Tinned fish or omega 3 enriched milk are excellent sources of omega 3 fatty acids which are important for brain development. Include these foods.
 - Eggs (*egg yolk and egg whites*) are a protein food that contains important nutrients for brain development.
 - Babies do not need vitamin and mineral supplements provided they are healthy, eating a varied diet. Breastfed babies should not be given infant formula unless recommended by a doctor. Formula can be used as a breakfast cereal.
 - Commercial infant feeding products should be avoided in favour of home prepared meals. These should be introduced at 6 months as alternatives and for convenience purposes when travelling.

-



Sunflower oil

Spinach cooked and pureed
Cheese (mozzarella or cheddar)

ches per day.

with ad-

or bread)	Chicken, white meat co
defined	Broccoli cooked and pu
nvenient	Potato or sweet potato,
	Sunflower oil

s (snacks	Pumpkin and beans
s, most	Pumpkin, boiled and p
med by	Beans, white kidney or
ay cause	and pureed
carrots,	Sunflower oil

Suggested Snacks

- | | |
|----------|--------------------------|
| enus for | Pureed fruit |
| daily | Yoghurt, smooth, fruit (|
| | Suitable commercial ba |
| | Infant cereal |

enus for
daily
be served
e an iron
meal is
nces in

Yoghurt, smooth, fruit ()
Suitable commercial ba
Infant cereal



For more information
Nutrition Information Ce
on **021 933 1408** or

4-8 months	
ut skin, pureed	60 g
eed	15 g
	2,5 g
	60 g
	15 g
	2,5 g
d	50 g
	30 g
/dar) finely grated	15 g
and pureed	15 g
	30 g
ted and mashed	30 g
	2,5 g
d	60 g
peas, dried, cooked	15 g
	2,5g
<i>(preferably whole milk or low fat)</i>	
oods	

Babies 9-11 months

Fish and pasta casserole with sweet potato
sweet potato, boiled without skin
fish casserole with vegetables
Macaroni cooked
sunflower oil

Beef cottage pie with carrots
Cottage pie
traditional recipe with mince and mashed potatoes
Boiled mashed carrots
sunflower oil

Broccoli cheese bake
Mashed potato
Finely chopped boiled spinach
White sauce
Cheese (*mozzarella or cheddar*) grated

Creamed broccoli and chicken
Chicken, white meat cooked soft and tender
Broccoli, boiled and mashed with a fork
Potato or sweet potato without skin, boiled and mashed with a fork
full cream smooth cottage cheese
sunflower oil

Bean casserole
Pumpkin, boiled
Dried beans or chickpeas cooked and mashed
Tomato and onion, Stewed
Rice cooked

Suggested Snacks

Fruit, peeled, stewed, mashed or chop finely
Yoghurt, fruit (*preferably whole milk*)
Infant cereal
Age appropriate commercial baby food
Pieces of cooked vegetables, such as cauliflower and carrot

